

PŘEHLED SZBP EU

Evropská unie a politika rozšíření

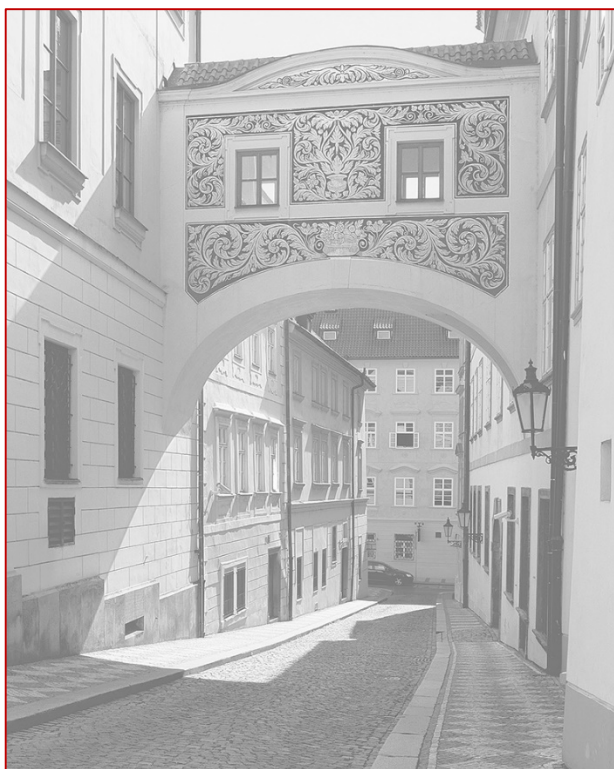
(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

Hlavní body agendy SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

Dokumenty SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Přehled SZBP

1. – 30. září 2017

autor: Martin Kuta, Ladislav Zemánek

Obsah:

<i>EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ</i>	4
Nová vláda v Kosovu _____	4
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	6
Asociační dohoda EU- Ukrajina: vstup v platnost ____	6
Mediální konference Východního partnerství _____	8
RB OSN a FAC k Mali _____	9
Násilnosti v Myanmaru ____	10
G7 k situaci na Korejském poloostrově _____	11
Iniciativy na Blízkém východě: opatření proti radikalizaci _	12
EK a ESVČ: budování silné kybernetické bezpečnosti _	13
K referendu o nezávislosti Kurdistánu _____	16
K situaci v západním Kamerunu _____	18
Neformální setkání EU- IGAD _____	18
K syrskému mírovému procesu _____	19

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: Přehled SZBP EU
Název: Evropská unie a politika rozšíření; Hlavní body agendy SZBP EU; Dokumenty SZBP EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4263
Autoři: Kuta, M., Zemánek, L.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=2
Číslo: Přehled SZBP	První vydání edice: leden 2005
Datum: 1. – 30. září 2017	Frekvence vydání edice: měsíčně
Klíčová slova: SZBP; SBOP; ESVČ/EEAS; sankce; jaderný; Severní Korea; dohoda; dialog; asociační dohoda; G7; Ukrajina; Blízký východ; Mali; Východní partnerství; kybernetický; digitální; referendum; Afrika; IGAD; Sýrie; rozhovory	Zaměření: přehledy Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
--	---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	---	--	---	---

OBSAH

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ.....	4
Nová vláda v Kosovu _____	4
HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU.....	6
Asociační dohoda EU-Ukrajina: vstup v platnost _____	6
Mediální konference Východního partnerství _____	8
RB OSN a FAC k Mali _____	9
Násilnosti v Myanmaru _____	10
G7 k situaci na Korejském poloostrově _____	11
Iniciativy na Blízkém východě: opatření proti radikalizaci _____	12
EK a ESVČ: budování silné kybernetické bezpečnosti _____	13
K referendu o nezávislosti Kurdistánu _____	16
K situaci v západním Kamerunu _____	18
Neformální setkání EU-IGAD _____	18
K syrskému mírovému procesu _____	19

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

Nová vláda v Kosovu

Pozadí

V první polovině září došlo v Kosovu k volbě předsedy parlamentu. Stal se jím Kadri Veseli z Demokratické strany Kosova.¹ O dva dny později parlament vyslovil důvěru vládě premiéra Ramushe Haradinaje. Jeho vláda stojí na půdorysu předvolební koalice vedené Demokratickou stranou Kosova (PDF), Aliancí pro budoucnost Kosova (AAK) a Iniciativy pro Kosovo (NISMA). Vláda získala těsnou většinu hlasů, 61 ze 120. Premiér Haradinaj uvedl, že se jeho vláda zaměří na boj s korupcí a pokračování kosovsko-srbského dialogu, který podle něj nemá alternativu.² Dále rovněž uvedl, že přehodnotí dohodu o vymezení společných hranic s Černou Horou. Podle něj je společná hranice špatně vymezena a mělo by tedy dojít k nápravě.³

Jednání v institucích EU – setkání s představiteli západobalkánských států

Na okraj zasedání Valného shromáždění OSN se 21. září vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová a komisař pro rozšiřování a politiku sousedství Johannes Hahn sešli s představiteli západobalkánských států.⁴ Jejich setkání přineslo následující výsledky:

- Zástupci EU zdůraznili, že i nadále přetrvává **podpora členství zemí západního Balkánu v EU**. Toto stanovisko je zcela v souladu s postojem předsedy EK Jean-Claude Junckerem, který ve zprávě o stavu Unie přednesené 13. září na půdě EP uvedl, že západobalkánské státy mají neustále podporu unijních institucí pro budoucí členství. Tato podpora musí být natolik přesvědčivá, aby se členské státy samy snažily zlepšovat svou situaci a neutuchaly v reformním úsilí. Zároveň ale uvedl, že žádný z kandidátských států není v současné době na vstup připravený, a tudíž k další vlně rozšíření EU nedojde v tomto funkčním období EP a EK. Zároveň uvedl, že Turecko směřuje jiným směrem, než EU požaduje, a proto se v dohledné budoucnosti nedá očekávat jeho členství v EU. V jeho zprávě se zároveň uvádí, že členství západobalkánských států v EU přinese větší stabilitu v okolí EU i uvnitř.⁵ Pro případný vstup do EU je podle Junckera nejlépe připraveno Srbsko a Černá Hora.⁶

¹ ISUFI, Perparim. Kosovo Assembly Ends Deadlock by Electing Speaker. Balkaninsight.com [online], 07 Sep 17 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.balkaninsight.com/en/article/assembly-speaker-vote-ends-kosovo-political-deadlock-09-07-2017>.

² New Kosovo Government Gets Parliament Approval. Balkaninsight.com [online], 09 Sep 17 [cit. 2017-10-03]. Dostupné z: <http://www.balkaninsight.com/en/article/new-kosovo-government-gets-parliament-approval-09-09-2017>.

³ New Kosovo PM to Revise Montenegro Border Deal. Balkaninsight.com [online], 11 Sep 17 [cit. 2017-10-03]. Dostupné z: <http://www.balkaninsight.com/en/article/kosovo-new-pm-plans-to-revise-border-deal-with-montenegro-09-11-2017>.

⁴ Statement by High Representative/Vice-President Federica Mogherini and Commissioner Johannes Hahn after a meeting with the leaders from the Western Balkans. EEAS.europa.eu [online], 21/09/2017 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32547/statement-high-representativevice-president-federica-mogherini-and-commissioner-johannes-hahn_en.

⁵ State of the Union 2017 [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/state-union-2017-brochure_en.pdf, s. 15.

⁶ State of the Union 2017 [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/state-union-2017-brochure_en.pdf, s. 32.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

- Z výše uvedených důvodů vysoká představitelka Mogheriniová a komisař Hahn uvedli, že EU posílí svou činnost v regionu tak, aby bylo možné **dosáhnout realistických cílů** přispívajících k tomu, že vývoj v daných státech bude ke konci funkčního období současné EK nezvratitelný.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

Asociační dohoda EU-Ukrajina: vstup v platnost

Vstup asociační dohody v platnost

Dne 11. července 2017 přijala Rada pro zahraniční věci (FAC) rozhodnutí o vstupu asociační dohody s Ukrajinou v platnost od 1. září 2017.⁷

Asociační dohoda byla v kompletním znění podepsána 27. června 2014, přičemž její hlavní části byly provizorně uplatňovány od 1. září téhož roku.⁸ Dohoda podporuje těsnější politické a ekonomické vazby a rozvoj společných hodnot. Její součástí je rovněž ustanovení o zóně volného obchodu (DCFTA), jež má přispět k modernizaci ukrajinské ekonomiky a posílení obchodních vztahů. Zóna volného obchodu byla v provizorním režimu uplatňována již od 1. ledna 2016.⁹

Dokončení ratifikačního procesu asociační dohody na straně EU bránilo Nizozemsko. V dubnu 2016 v zemi proběhlo nezávazné referendum, v němž voliči vyslovili nesouhlas s přijetím zákona, jímž parlament s ratifikací asociační dohody vyjádřil souhlas.¹⁰ Třebaže bylo referendum nezávazné, zákonodárci se jeho výsledky rozhodli respektovat. Cesta ke změně postoje se otevřela až poté, co byla na summitu Evropské rady v prosinci loňského roku přijata na návrh nizozemské strany deklarace, která potvrzovala, že asociační dohoda nezaručuje ukrajinské straně členství v unii.¹¹ Následoval souhlas s ratifikací dohody udělený oběma komorami nizozemského parlamentu; naposledy v květnu letošního roku senátem.¹²

Souběžně také probíhala jednání o liberalizaci vízového styku, která vyústila v rozhodnutí Rady z 11. května 2017, podle něhož mohou ukrajinští občané od 11. června tohoto roku cestovat do zemí EU v délce 90 dní během období 180 dní bez víz, jsou-li držiteli biometrického pasu.¹³

---

⁷ Ukraine: Council adopts EU-Ukraine association agreement. Consilium.europa.eu [online], 11/07/2017 [cit. 2017-09-08]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/11-ukraine-association-agreement/>.

⁸ Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. Eur-lex.europa.eu [online], [cit. 2017-09-08]. Dostupné z: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22014A0529\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22014A0529(01)&from=EN).

⁹ EU je dnes pro Ukrajinu největším obchodním partnerem. Role RF ve vzájemné rusko-ukrajinské obchodní výměně naopak výrazně klesá. Viz Countries and regions: Ukraine. EC.europa.eu [online], [cit. 2017-09-08]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/ukraine/>.

¹⁰ K tomu více viz Přehled SZBP EU 4/2016, s. 11. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=87897>.

¹¹ K tomu viz Přehled SZBP EU 12/2016, s. 12–13. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=77743>.

¹² Netherlands ratifies EU-Ukraine treaty. EUobserver.com [online], 30/05/2017 [cit. 2017-09-08]. Dostupné z: <https://euobserver.com/foreign/138060>.

¹³ Visas: Council adopts regulation on visa liberalisation for Ukrainian citizens. Consilium.europa.eu [online], 11/05/2017 [cit. 2017-09-08]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/05/11-visa-liberalisation-ukraine/>

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Ratifikaci dohody, její vstup v platnost a zavedení bezvízového styku ocenili představitelé EU a Ukrajiny také na summitu EU-Ukrajina, který proběhl v červenci letošního roku.¹⁴

Summit EU-Ukrajina, 12. – 13. července 2017: další kroky směrem k integraci Ukrajiny do EU

V první polovině července proběhl v pořadí již devatenáctý summit EU a Ukrajiny, na němž se v Kyjevě setkali předseda Evropské rady Donald Tusk, předseda EK Jean-Claude Juncker a ukrajinský prezident Petro Porošenko. Témata summitu byla následující: 1) plány na prohlubování reformního procesu na Ukrajině s důrazem na boj proti korupci; 2) konflikt na východě Ukrajiny s přihlédnutím k naplňování minských dohod a anexe Krymu; 3) způsoby, jak maximalizovat výhody plynoucí z asociační dohody.

Představitelé EU a Ukrajiny přivítali zdárné završení ratifikačního procesu a zavedení bezvízového styku. Donald Tusk a Jean-Claude Juncker následně zopakovali podporu nezávislosti, suverenity a teritoriální integrity Ukrajiny, vyzvali k plnění minských dohod a zdůraznili zodpovědnost Ruské federace v tomto procesu. Apelovali ale také na ukrajinskou stranu, aby pokračovala v reformách a implementovala politická opatření, jež jsou spojena s finanční podporou v rámci dohodnutých podpůrných programů. Ty pokrývají podporu při správě veřejných financí, podporu regionů na východě země, technickou pomoc při realizaci reform apod. Zástupci EU odsoudili zhoršující se stav v oblasti dodržování lidských práv na územích, která nejsou pod kontrolou ukrajinské vlády, jakož i omezování činnosti Zvláštní monitorovací mise OBSE. Jejím hlavním úkolem je dohlížet na prosazování minských dohod a přispívat ke snižování napětí a posílení míru, stability a bezpečnosti v oblasti.

Předseda ER Tusk ve svém projevu zdůraznil, že EU neuznává ruskou anexi Krymu a trvá na implementaci minských dohod, a připomněl prodloužení sankcí EU vůči Rusku. Za nejdůležitější úkol, který před Ukrajinou stojí, označil vybudování moderního státu, potírání korupci a prosazujícího nejvyšší standardy veřejného života. Předseda EK Juncker korupci označil za jeden z hlavních problémů země. Vyzval proto ukrajinské představitele, aby zintenzivnili protikorupční boj. Prezident Porošenko poděkoval za podporu EU v opatřeních proti RF, zdůraznil význam protiruských sankcí a zachování jednotného postoje členských států EU vůči Ukrajině a vyjádřil přesvědčení, že budoucí summit EU a Ukrajiny se uskuteční v Doněcku a na Jaltě.¹ Podle jeho názoru by dalším krokem integrace mělo být přistoupení k evropské celní unii, jednotnému digitálnímu trhu a energetické unii.

ESVČ k ruským gubernátorským volbám na ukrajinském území, prodloužení sankcí

Dne 10. září proběhly v Rusku volby – v některých obcích se volila zastupitelstva, v některých regionech se volila regionální zastupitelstva a v 16 oblastech a republikách se volili gubernátoři. Míra soutěživosti těchto voleb byla značně nízká. Ve všech oblastech byli kandidáti nominováni režimní stranou Jednotné Rusko.¹⁵ Podle nevládních organizací a nezávislých žurnalistů se předvolební klání neobešlo bez politického zastrašování a dalších silových praktik. Jednou z oblastí, kde došlo k volbě gubernátora, byl také krymský Sevastopol. Značnému tlaku čelili také aktivisté krymských Tatarů.¹⁶

¹⁴ "EU-Ukraine Summit 12-13/07/2017. Consilium.europa.eu [online], 12-13/07/2017 [cit. 2017-09-08]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2017/07/12-13/> .

K summitu viz dále též Remarks by President Donald Tusk following the EU-Ukraine summit in Kyiv.

Consilium.europa.eu [online], 13/07/2017 [cit. 2017-09-08]. Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/13-tusk-remarks-summit-ukraine-kyiv/> .

EU pushes Ukraine on corruption at Kyiv summit. EURACTIV.com [online], 14/07/2017 [cit. 2017-09-08]. Dostupné z: <https://www.euractiv.com/section/europe-s-east/news/eu-pushes-ukraine-on-corruption-at-kyiv-summit/> ."

¹⁵ DAVYDOV, Ivan. Russia's elections that weren't. Opendemocracy.net [online], 7 September 2017 [cit. 2017-09-22]. Dostupné z: <https://www.opendemocracy.net/od-russia/ivan-davydov/elections-that-werent>.

¹⁶ Russia's gubernatorial elections marred by political pressure. Opendemocracy.net [online], 15 September 2017 [cit. 2017-09-22]. Dostupné z: <https://www.opendemocracy.net/od-russia/ovd-info/russia-s-gubernatorial-elections-marred-by-political-pressure>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

ESVČ k volbám vydala prohlášení. S ohledem na konání voleb v krymském Sevastopolu a z důvodů, že EU neuznala ruskou anexi Krymu, výsledky hlasování v Sevastopolu EU neuznává.¹⁷

Dne 14. září FAC rozhodla o prodloužení omezujících opatřeních uplatňovaných vůči právníkům a fyzickým osobám, které se podílejí na narušování územní jednotnosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny. Omezující opatření zahrnují zákaz vstupu na území členského státu a zmrazení majetku. Opatření se nově uplatňují až do 15. března 2018.

Mediální konference Východního partnerství

Popis problematiky a jednání v institucích EU

Dne 13. září 2017 se v Kyjevě konala 2. mediální konference zemí zapojených do Východního partnerství, jejímž cílem byla diskuse o hlavních problémech, jimž žurnalistika v těchto zemích čelí, hledání možných řešení a větší zapojení členských států EU do podpory nezávislých médií a novinářů. Konferenci organizovala EK a Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) s podporou ukrajinské vlády a zúčastnilo se jí na 350 novinářů a mediálních partnerů z Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Gruzie, Moldavska, Ukrajiny a zemí EU.

Podle účastníků konference je hlavním problémem nezávislých médií nedostatek finančních prostředků, profesionálních zkušeností, špatné technické zázemí, tlak ze strany úřadů a nezřídka také fyzické ohrožení novinářů. Velká pozornost byla věnována otázce diverzifikace zdrojů a dosažení ekonomické udržitelnosti. Komisař pro politiku sousedství a rozšiřování Johannes Hahn ve svém úvodním videopříspěvku zdůraznil, že nezávislá média jsou jednou z klíčových hodnot EU, a upozornil na nebezpečí, které představují falešné zprávy a dezinformační kampaně. Zástupce ESVČ Silvio Gonzato konstatoval, že boj proti dezinformacím je společnou zodpovědností členských států.¹⁸

Od roku 2007 EU podpořila mediální projekty v zemích Východního partnerství ve výši cca 30 milionů eur, protože vytvoření nezávislého a pluralitního mediálního prostředí považuje za podmínku rozvoje demokratické společnosti. EU při poskytování podpory přihlíží ke specifickým poměrům v jednotlivých zemích. Na Ukrajině je tak v poslední době akcentováno obhajování reformy, v Bělorusku zajišťování právní pomoci novinářům, v Moldavsku je dlouhodobou snahou zmírňovat napětí v souvislosti s podněsterskou otázkou. V kavkazských státech, zahrnutých do Východního partnerství, se zase důraz klade na rozvíjení spolupráce s mladými novináři a občanským sektorem.¹⁹

Výraznou roli v podpoře nezávislých médií hraje Evropská nadace pro demokracii (EED), která v předvečer konference uspořádala v Kyjevě seminář s názvem „Demokracie a propaganda: mohou

---

¹⁷ Statement by the Spokesperson on regional elections in Russia and their non-applicability to the territories of Ukraine. EEAS.europa.eu [online], 11/09/2017 [cit. 2017-09-22]. Dostupné z:

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/31919/statement-spokesperson-regional-elections-russia-and-their-non-applicability-territories_en.

¹⁸ Tackling challenges for independent media in Eastern Partnership countries. EEAS.europa.eu [online], 19/09/2017 [cit. 2017-09-21]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32404/tackling-challenges-independent-media-eastern-partnership-countries_en.

¹⁹ Tackling Challenges for Independent Media in Eastern Partnership Countries. EEAS.europa.eu [online], 12/09/2017 [cit. 2017-09-21]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32038/tackling-challenges-independent-media-eastern-partnership-countries_en.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

nezávislá média bránit univerzální hodnoty?“. Na mediální projekty nadace od roku 2013 přispěla 4,1 milionu eur.²⁰

RB OSN a FAC k Mali

Popis problematiky – malijský mírový proces

Malijský mírový proces byl nastartován smlouvou z 20. června 2015, uzavřenou mezi malijskou vládou a tuarežskými vzbouřenci, kteří o tři roky dříve provedli státní převrat, svrhli prezidenta Amadoua Tourého a vyhlásili v severní části země vlastní stát Azavad. To vedlo k nestabilitě, umocněné navíc konflikty mezi jednotlivými povstaleckými frakcemi. Mírová smlouva, zprostředkovaná Alžírskem, dává severním oblastem, osídleným tuarežskou populací, větší míru autonomie. Požadavek federalizace ale centrální vláda odmítla.²¹ Uzavření smlouvy mělo také vládě rozvázat ruce k efektivnějšímu postupu vůči islamistům a džihádistickým skupinám. V posledních dvou letech se však jejich pozice upevňuje a svůj vliv rozšiřují i do centrálních částí Mali. Zprávy lidskoprávních organizací varují, že stát už není schopen poskytovat základní veřejné služby včetně přístupu ke vzdělání a zdravotní péči. Bezpečnostní složky samy se navíc nezdají dopouštět porušování lidských práv.²² Vážný problém také představuje fakt, že velká část obyvatelstva není dostatečně seznámena s obsahem a smyslem mírové smlouvy, což oslabuje pozici vlády, občanského sektoru i mírových jednotek OSN.²³

V srpnu letošního roku došlo k několika teroristickým útokům namířeným proti vládním jednotkám a mezinárodním jednotkám OSN (*United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali*, MINUSMA), které v zemi působí od roku 2013.²⁴

Dne 5. září 2017 Rada bezpečnosti OSN v reakci na srpnové teroristické útoky jednomyslně schválila rezoluci č. 2374, jíž uvaluje sankce na osoby a organizace, které maří mírový proces v Mali. Rezoluce zavazuje členské státy, aby vybraným osobám znemožnily vstup na své území a zmrazily jejich majetek. Sankce mají postihnout osoby a organizace, které narušují naplňování článků mírové smlouvy, podílejí se na výrobě narkotik a obchodu s nimi, na pašování migrantů, plánování a provádění útoků vůči národním bezpečnostním složkám i jednotkám OSN, brání dodávkám humanitární pomoci a porušují lidská práva. Platnost sankcí je stanovena na jeden rok s možností dalšího prodloužení. Přípravou sankcí byl pověřen nově vytvořený sankční výbor společně s expertním týmem.²⁵

---

²⁰ EED hosted a pre-event ahead of the EaP media conference in Kyiv. Democracyendowment.eu [online], 13/09/2017 [cit. 2017-09-21]. Dostupné z: <https://www.democracyendowment.eu/news/eed-hosted-a-pre-event-ahead-of-the-eap-media-conference-in-kyiv/>.

²¹ Malian rebel alliance signs peace deal with government. Reuters.com [online], 21/06/2015 [cit. 2017-09-20]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-mali-rebels-deal/malian-rebel-alliance-signs-peace-deal-with-government-idUSKBN0P00PI20150621>.

²² Mali: Terrorism and impunity jeopardize the fragile peace agreement. FIDH.org [online], 11/05/2017 [cit. 2017-09-20]. Dostupné z: <https://www.fidh.org/en/region/Africa/mali/mali-terrorism-and-impunity-jeopardize-the-fragile-peace-agreement>.

²³ Protecting Mali's Peace: The Role of Civil Society. Theglobalobservatory.org [online], 29/11/2016 [cit. 2017-09-20]. Dostupné z: <https://theglobalobservatory.org/2016/11/mali-civil-society-women-minusma/>.

²⁴ K tomu viz blíže Přehled SZBP EU 8/2017, s. 6. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138297>.

²⁵ Security Council Imposes Sanctions on Those Derailing Mali Peace Process, Unanimously Adopting Resolution 2374 (2017). UN.org [online], 05/09/2017 [cit. 2017-09-20]. Dostupné z: <https://www.un.org/press/en/2017/sc12979.doc.htm>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Jednání v institucích EU

EU přijetí rezoluce uvítala. Sankce považuje za důležitý nástroj pro pokračování mírového procesu v zemi. Vyjádřila také plnou podporu mezinárodním jednotkám pod patronací OSN a zdůraznila, že bude pokračovat ve spolupráci s tamními úřady i občanskou společností.²⁶

Dne 28. září Rada schválila zavedení omezujících opatření dle ustanovení rezoluce RB OSN č. 2374 (2017).²⁷ Tato omezující opatření jsou cílená na osoby, které aktivně narušují mírový proces v zemi a ohrožují národní usmíření a post-konfliktní rekonstrukci. Tyto osoby jsou identifikovány RB či výborem pro sankce.

Násilnosti v Myanmaru

Popis problematiky

Myanmar (Barma) se od počátku existence nezávislého státu, vyhlášeného v roce 1948, potýkal se závažnými vnitřními konflikty. Přes sto etnických skupin se dožadovalo uznání svých práv, některé se při tom uchýlily i k otevřenému násilí. Separatismus a etnické napětí byly zdárně potlačovány za vlády vojenské junty, která zemi kontrolovala mezi lety 1962 až 2011. Následná demokratizace, jejíž hlavní tváří se stala vůdkyně opoziční Národní ligy za demokracii Aun Schan Su Ťij, s sebou přinesla i výrazné oživení etnických konfliktů. V posledních letech dochází k ozbrojeným střetům především ve státech Kačjin, Šan a Arakan (Rakhin), jejichž obyvatelé – ať už jde o Číňany, Kareny, Lahuy, Rakhiny, Rohingy či Šany – požadují rovnoprávnost či větší míru autonomie. Jedním z programových bodů současné vlády byla i federalizace země.²⁸

Obzvláště tíživé je postavení muslimských Rohingů, které vojenská junta v roce 1982 zbavila občanství a jimž zrovnoprávnění stále upírá i současná vláda Národní ligy za demokracii s tím, že se jedná o nelegální přistěhovalce. V Arakanském státě žije odhadem na 0,8 až 1,2 milionu Rohingů. K prvním masovějším nepokojům došlo v roce 2012, kdy zahynulo kolem 80 osob, přibližně 90 tisíc jich našlo útočiště v uprchlických táborech a tisíce odešly do sousedního Bangladéše.²⁹ V říjnu 2016 se armáda uchýlila k dalším represím, jež donutily nejméně 70 tisíc Rohingů k útěku do Bangladéše. Podle zástupců OSN zde při tom docházelo ke zločinům proti lidskosti. Demokratičtí představitelé většinově buddhistického Myanmaru včetně Su Ťij odmítli zasáhnout.³⁰

Zatím poslední vlnu násilností spustila 25. srpna řada útoků na policejní stanice a vojenská stanoviště ze strany Rohingů. Vláda zareagovala nasazením armády, během něhož mohlo během

---

²⁶ Statement by the spokesperson on the adoption by the United Nations Security Council of Resolution 2374 on the Mali peace agreement. EEAS.europa.eu [online], 05/09/2017 [cit. 2017-09-20]. Dostupné z:

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32027/statement-spokesperson-adoption-united-nations-security-council-resolution-2374-mali-peace_en.

²⁷ Mali: sanctions may be imposed on actors impeding the peace process. EEAS.europa.eu [online], 28/09/2017 [cit. 2017-10-06]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/09/28-mali-sanctions-un/?utm_source=dsms-

[auto&utm_medium=email&utm_campaign=Mali%3A%20sanctions%20may%20be%20imposed%20on%20actors%20impeding%20the%20peace%20process%20](http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/09/28-mali-sanctions-un/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=Mali%3A%20sanctions%20may%20be%20imposed%20on%20actors%20impeding%20the%20peace%20process%20).

²⁸ Přehled SZBP EU 12/2016, s. 13–14. ISSN 2533-4263. Dostupné z:

<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=77743>.

²⁹ Rights Group Slams Abuse of Rohingyas. RFA.org [online], 05/07/2012 [cit. 2017-09-24]. Dostupné z:

<http://www.rfa.org/english/news/myanmar/abuse-07052012172223.html>.

³⁰ Myanmar Muslim minority subject to horrific torture, UN says. BBC.com [online], 10/03/2017 [cit. 2017-09-24].

Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-39218105>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

prvních dnů podle údajů OSN zahynout až tisíc civilistů.³¹ Podle informací humanitárních organizací se vojáci dopouštějí mučení, vražd, hromadného znásilňování a žhářství.³² Generální tajemník OSN Antonio Guterres označil situaci v Myanmaru za etnickou čistku. Rada bezpečnosti OSN 13. září vyzvala vládu, aby zastavila násilí vůči Rohingům, obnovila vládu práva a umožnila návrat všech, kteří museli uprchnout.³³ Za necelý měsíc odešlo do Bangladéše přes 420 tisíc lidí. Tamní vláda musela na pomoc povolát armádu.³⁴

Jednání v institucích EU

Vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová uvítala stanovisko RB OSN a prohlásila, že v první řadě je nutné poskytnout humanitární pomoc potřebným v Myanmaru i Bangladéši, ukončit násilnosti a potrestat útočníky z řad Rohingů, kteří konflikt vyprovokovali. Vyslovila ale také podporu myanmarské vládě a zdůraznila, že nastal čas pro vyřešení otázky rohingské menšiny v souladu s doporučeními Poradní komise pro Rakhinský stát, vedené bývalým generálním tajemníkem OSN Kofi Annanem. Z nich vyplývá, že je třeba garantovat Rohingům základní práva, rovný přístup ke vzdělání a sociálním službám, odstranit diskriminaci, zlepšit jejich životní úroveň a vytvořit atmosféru vzájemné důvěry.³⁵ V květnu 2017 EK přislíbila Myanmaru a Bangladéši finanční pomoc na humanitární účely ve výši 12 milionů eur; v souvislosti se současnou migrační krizí částku navýšila o další 3 miliony. Od roku 1994 EK Myanmaru poskytla humanitární pomoc v celkové výši 232 milionů eur, Bangladéši pak od roku 2007 153,6 milionu eur.³⁶

G7 k situaci na Korejském poloostrově

Popis problematiky

Situace v oblasti Korejského poloostrova související se severokorejským jaderným programem a snahou režimu vyvinout jadernou zbraň a nosič se i nadále stupňuje. V souvislosti s dalším testem, který se uskutečnil na konci srpna,³⁷ se k situaci vyjádřila také skupina sedmi nejvyspělejších států G7. Stanovisko skupiny G7 odsuzuje neodpovědné a provokativní jednání severokorejského

---

³¹ OSN: Násilí v Barmě má asi přes 1000 obětí, hlavně z řad Rohingů. Ceskenoviny.cz [online], 08/09/2017 [cit. 2017-09-24]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/osn-nasili-v-barme-ma-asi-pres-1000-obeti-hlavne-z-rad-rohingu/1524644>.

³² Dle komisaře OSN je tažení proti Rohingům v Barmě etnická čistka. Ceskenoviny.cz [online], 11/09/2017 [cit. 2017-09-24]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dle-komisare-osn-je-tazeni-proti-rohingum-v-barme-etnicka-cistka/1525643>.

³³ U.N. chief, Security Council call on Myanmar to end violence. Reuters.com [online], 13/09/2017 [cit. 2017-09-24]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-rohingya/u-n-chief-security-council-call-on-myanmar-to-end-violence-idUSKCN1B00B1>.

³⁴ Tábory s Rohingy ničí déšť a chaos, Bangladéš nasazuje armádu. Ceskenoviny.cz [online], 20/09/2017 [cit. 2017-09-24]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/tabory-s-rohingy-nici-dest-a-chaos-banglades-nasazuje-armadu/1529150>.

³⁵ Speech by Federica Mogherini at the European Parliament urgent debate on Myanmar, in particular the situation of Rohingyas. EEAS.europa.eu [online], 14/09/2017 [cit. 2017-09-24]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32123/speech-federica-mogherini-european-parliament-urgent-debate-myanmar-particular-situation_en.

³⁶ EU steps up humanitarian assistance in Bangladesh and Myanmar. Europa.eu [online], 12/09/2017 [cit. 2017-09-24]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3201_en.htm.

³⁷ BENDER, Bryan. North Korean missile test over Japan seen as 'big-time escalation'. Politico.com [online], 08/28/2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z: <http://www.politico.com/story/2017/08/28/pentagon-north-korea-missile-test-242111>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

režimu. Další testy pouze destabilizují situaci v regionu i celosvětově a představují přímé ohrožení světového míru. Skupina také vyzvala k posílení sankcí zavedených RB OSN a všechny stát k posílení činnosti vedoucí k jejich přísnému dodržování.³⁸

Jednání v institucích EU – Rada, plenární zasedání EP

Dne 14. září FAC přijala rozhodnutí, podle něhož omezující opatření podle rezoluce RB OSN č. 2371 (2017) jsou navíc rozšířeny o zánik pracovních povolení severokorejských státních příslušníků z důvodu podezření, že jejich příjmy slouží především k financování jaderného a raketového programu. Dále jsou členské státy povinné nezřizovat společné podniky a další právnické osoby se severokorejskou stranou. Implementace dalších opatření se očekává v souvislosti s přijetím rezoluce RB č. 2375 (2017) 10. září letošního roku (zákaz dodávek ropy a zemního plynu).³⁹

V souvislosti s dalšími testy, které proběhly v polovině září letošního roku, vydala 15. září ESVČ prohlášení vysoké představitelky Mogheriniové, v němž zopakovala dřívější pozici EU. Vedle sankcí stanovených rezolucí RB OSN zvažuje EU zavedení vlastních omezujících opatření. Stěžejní činností EU bude i nadále silnější hospodářský a ekonomický tlak na Severní Koreu za účelem zahájení politického jednání vedoucího k denuklearizaci Korejského poloostrova.⁴⁰ Zavedení vlastních sankcí oznámila vysoká představitelka po neformálním jednání ministrů zahraničních věcí členských států EU v první polovině září v estonském Tallinnu. EU podporuje řešení prostřednictvím již existujících režimů nešíření jaderných zbraní a odzbrojování.⁴¹

V Evropském parlamentu (EP) proběhla 12. září plenární diskuze o situaci. Diskuzi uvedla vysoká představitelka a zdůraznila tři pilíře unijní činnosti ve vztahu k Severní Koreji: zavedení sankcí RB OSN, dohled, že všechny státy tyto sankce také respektují, pokračující diskuzi o zavedení vlastních sankcí. V diskuzi od poslanců EP zaznělo, že by se EU měla zaměřit na spolupráci s Čínou, která má potenciál díky obchodním vztahům ovlivnit dění v Severní Koreji.⁴²

K tématu viz také sekci Dokumenty SZBP.

Iniciativy na Blízkém východě: opatření proti radikalizaci

Popis problematiky

Blízkovýchodní mírový proces představuje jednu z klíčových agend vnější činnosti EU. K zatím poslednímu významnému posunu došlo letos v lednu, kdy proběhla v Paříži konference

³⁸ G7 Statement on North Korea. Europa.eu [online], 4 September 2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z:

http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-17-3085_en.htm.

³⁹ North Korea: Council reinforces EU sanctions in line with UN Security Council resolution 2371 of 5 August 2017. Consilium.europa.eu [online], 14/09/2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/09/14-north-korea-eu-sanctions-reinforcement/>.

⁴⁰ Statement by the HR/VP Federica Mogherini on the launch of a ballistic missile over Japan by the Democratic People's Republic of Korea. EEAS.europa.eu [online], 15/09/2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z:

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32204/statement-hrvp-federica-mogherini-launch-ballistic-missile-over-japan-democratic-peoples_en.

⁴¹ Remarks by High Representative/Vice-President Federica Mogherini after first day of the informal meeting of EU Foreign Ministers (Gymnich). EEAS.europa.eu [online], 07/09/2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z:

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/31789/remarks-high-representativevice-president-federica-mogherini-after-first-day-informal-meeting_en.

⁴² Situation in North Korea (debate). Europarl.europa.eu [online], 12 September 2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20170912+ITEM-013+DOC+XML+V0//EN&language=EN>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

o možnostech obnovení mírového procesu na Blízkém východě.⁴³ Stanoviskem EU je dlouhodobé řešení situace prostřednictvím dvoustranného řešení.

Jednání v institucích EU

Téma blízkovýchodního mírového procesu se stalo předmětem jednání neformálního setkání ministrů zahraničních věcí na začátku září letošního roku. Vysoká představitelka uvedla, že ESVČ zahájila proces přehodnocování dosavadní činnosti s ohledem na použité prostředky a zamýšlené cíle. EU by měla být činná jak na mezinárodním poli při zajišťování podpory mírovému procesu, tak i přímo na místě při zajišťování pomoci a asistence obyvatelům regionu. EU bude usilovat o to, aby poskytnuté finanční prostředky vedly k vytýčeným cílům mírového procesu.⁴⁴ Mogheriniová dále uvedla, že z hlediska závazků jednotlivých stran nelze uvažovat o jiné variantě než vzniku arabského státu.⁴⁵

EK rovněž oznámila zahájení programu pro zavádění opatření proti násilnému extrémismu a terorismu v oblasti Blízkého východu a severní Afriky. Program bude mít dva komponenty. První komponent směřuje na posilování kapacity jednotlivých státních aktérů při činnosti směřující proti extrémismu a protiteroristické činnosti. Druhý komponent bude směřovat k odstranění faktorů, které vytvářejí společnosti více náchylné k násilnému extrémismu. Celkové náklady jsou zatím stanoveny na 17,5 milionů EUR a budou pokryty z kapitoly rozpočtu EU nástroje pro stabilitu a mír. Program vyplývá z cílů stanovených globální strategií EU pro SZBP (EUGS).⁴⁶

Dárcovská konference k Čadu

V návaznosti na srpnovou konferenci některých členských států EU, Nigeru, Libye a Čadu, jejímž cílem bylo posílit spolupráci v oblasti migrace, oznámila EK posílení Evropské pomoci zemi. V letech 2017–2021 poskytne EU 925 milionů EUR pro financování Národního rozvojového programu. Finanční prostředky by měly být použity na financování sektorů výživy, potravinové soběstačnosti, bezpečnosti a odolnosti, udržitelného zemědělství, demokratického vládnutí, bezpečnosti, posilování právního státu, zaměstnanosti a učňovského vzdělávání. Část finančních prostředků bude také poskytnuta na posilování vnitřní bezpečnosti.⁴⁷

EK a ESVČ: budování silné kybernetické bezpečnosti

Společné sdělení o kybernetické bezpečnosti

Dne 13. září letošního roku zveřejnila EK a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová společné sdělení EP a Radě s názvem *Odolnost*,

⁴³ Přehled SZBP EU 1/2017, s. 12–13. ISSN 2533-4263. Dostupné z:

<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=100424>.

⁴⁴ EU Foreign Ministers: a renewed impulse towards a two-State solution in the Middle East. EEAS.europa.eu [online], 11/09/2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/31909/eu-foreign-ministers-renewed-impulse-towards-two-state-solution-middle-east_en.

⁴⁵ Remarks by High Representative/Vice-President Federica Mogherini at the joint press conference with Sven Mikser, Minister of Foreign Affairs of Estonia, following the informal meeting of EU Foreign Ministers (Gymnich). EEAS.europa.eu [online], 08/09/2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/31830/remarks-high-representativevice-president-federica-mogherini-joint-press-conference-sven_en.

⁴⁶ European Union steps up efforts to prevent violent extremism and counter-terrorism in the Middle East and North Africa. Europa.eu [online], 14 September 2017 [cit. 2017-09-25]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3225_en.htm.

⁴⁷ The European Union steps up its significant support for Chad. Europa.eu [online], 7 September 2017 [cit. 2017-09-26]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3125_en.htm.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

*odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU.*⁴⁸ Posilování kybernetické bezpečnosti EU a jejich členských států vychází z Globální strategie EU pro společnou zahraniční a

Diskuzní dokument o budoucnosti evropské obrany

EK načrtla tři scénáře možného vývoje v oblasti evropské obrany:

- Spolupráce v oblasti obrany a bezpečnosti;
- Sdílená obrana a bezpečnost;
- Společná obrana a bezpečnost.

Diskuzním dokumentem se zabýval také Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na své 69. schůzi dne 21. září 2017. Usnesením 412 vzal výbor diskuzní materiál na vědomí.

bezpečnostní politiku (EUGS), dále ze závěrů Rady a Evropské rady z června letošního roku.⁴⁹ Konkrétní zmínky o posilování kybernetické bezpečnosti byly EK načrtnuty již v *Diskuzním dokumentu o budoucnosti evropské obrany*.⁵⁰

Činnost EU v oblasti kybernetické bezpečnosti je klíčová z důvodu snahy vytvořit jednotný digitální trh a vybudovat bezpečnostní a obrannou unii. EK odůvodňuje evropskou úpravu kybernetické bezpečnosti několika aspekty. Předně se zvyšuje počet kybernetických útoků, provedených státními a nestátními aktéry. Zároveň i přes národní odpovědnost za kybernetickou bezpečnost je EK toho názoru, že rozsah a přeshraniční charakter hrozby kybernetického útoku jsou natolik pádným argumentem k rozvoji opatření na úrovni EU. Opatření EU by mělo sloužit především jako podpora členským státům pro rozvoj a údržbu vnitrostátní kybernetické bezpečnosti, pobídka aktérům pro činnost vedoucí k vyšší kybernetické bezpečnosti. EU by se tak v důsledku mohla stát celosvětovým podporovatelem kybernetické bezpečnosti a šíření. EK proto vyzývá k proaktivnímu přístupu v oblasti kybernetické bezpečnosti.

Předložené sdělení se skládá ze tří stěžejních kapitol:

- **Budování odolnosti EU vůči kybernetickým útokům** má probíhat mimo jiné prostřednictvím posílení Agentury EU pro bezpečnost sítí a informací (ENISA), jejíž úlohou by do budoucna mělo být poskytování podpory členským státům a orgánům EU a dalším aktérům při zavádění opatření zajišťujících bezpečnost sítí a informací (dle příslušné *směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii*, jejíž urychlenou implementaci sdělení také požaduje).⁵¹ Agentura by měla mít silnou poradní roli v rozvoji a provádění politik. Agentuře by měla být také svěřena role výzkumná, aby s pomocí ostatních institucí EU došlo k většímu pochopení kybernetických hrozeb a s nimi souvisejících možností prevence. Kybernetická bezpečnost by se měla stát mnohem významnějším výzkumným tématem, jemuž bude věnována náležitá pozornost. S výzkumem rovněž souvisí vzdělávání, a to jak populace (koncept tzv. kybernetické hygieny), tak i odborníků. Dále se zvažuje vytvoření jednotného certifikátu kybernetické bezpečnosti pro služby, produkty a procesy. Tento certifikát by měl

⁴⁸ *Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě: Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU*. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017JC0450&from=EN>.

⁴⁹ Přehled SZBP EU 6/2017, s. 17. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=117671>.

⁵⁰ *Reflection paper on the future of European defence*. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-defence_en.pdf.

Diskuzním dokumentem se blíže zabývá podklad Parlamentního institutu 3.208 Podkladový materiál k Meziparlamentní konferenci o SZBP/SBOP, Tallinn, 7. – 9. 9. 2017.

⁵¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii. Dostupné z: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1148/oj>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

ve svém důsledku snižovat náklady společností při obchodování napříč členskými státy EU, a tedy vytvořit předpoklady k vytvoření společného kybernetického trhu. Vedle toho sdělení klade důraz na posilování kybernetické bezpečnosti v určitých klíčových sektorech, které mají vliv na ekonomický výkon případně bezpečnost osob (finanční služby, energetika, doprava, zdravotnictví). Vedle prevence sdělení klade také důraz na reakci na kybernetické útoky a mimořádné události. Z toho důvodu bude do existujících mechanismů včleněna také kybernetická bezpečnost jako součást bezpečného prostředí. Instituce zváží vytvoření fondu pro řešení následků kybernetických útoků.

- **Odstrašování od kybernetických útoků** ze strany EU spočívá ve vytvoření systému reakce odpovídajících orgánů směřující k odhalení, vysledování a stíhání pachatelů kybernetických trestných činů. Dále by EU měla poskytovat podporu členským státům při přípravě kapacit kybernetické bezpečnosti dvojího užití. Zvýšení kybernetické bezpečnosti lze docílit také zvýšením tlaku na případné pachatele prostřednictvím dopadení, stíhání a přivedení k odpovědnosti. Případně by měla EU zaujmout odpovídající politickou a diplomatickou reakci. Činnost EU v této oblasti by měla dále směřovat k podpoře členských států v jejich vlastním úsilí. Jednou ze základních činností umožňujících stíhání kybernetické kriminality je možnost identifikovat osoby zapojené do kybernetických útoků. S tím souvisí změna technických parametrů elektronické komunikace a sítí. Posílení by měly doznat opatření, kterými disponují donucovací orgány, zajištění jejich užší spolupráce. EK předloží v následujícím půlroce návazné návrhy opatření. Dále EK v této souvislosti posílí financování boje proti kyberkriminalitě (prostřednictvím policejního programu Fondu pro vnitřní bezpečnost) a odbornou přípravu při prosazování práva v kyberprostoru. Žádné opatření nebude moct být efektivně prosazeno bez účinné spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem.

Zcela specifická je snaha EU posílit politickou reakci na události v kyberprostoru. K tomu slouží v červnu letošního roku přijatý soubor opatření pro společnou diplomatickou reakci EU na nepřátelskou činnost v kyberprostoru.⁵² Tato opatření umožňují EU a jejím členským státům rozvoj signalizačních a reaktivních schopností s cílem odradit škodlivé chování v kybernetickém prostoru.

Kybernetické bezpečnosti bude v mnohem větší míře věnována také pozornost v souvisejících obranně-bezpečnostních iniciativách (větší integrace nástrojů SBOP, zapojení států do připravované stálé strukturované spolupráce PESCO). Stěžejní je, aby členské státy a orgány EU využily rámec proti hybridním hrozbám i v oblasti kybernetické bezpečnosti. ESVČ ve spolupráci s EK a institucemi členských států vytvoří v roce 2018 platformu odborné přípravy a vzdělávání v oblasti kybernetické obrany.

- EU rovněž bude usilovat o **posilování mezinárodní spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti**. Součástí této snahy je spolupráce s partnerskými a třetími zeměmi. EU bude dále podporovat rozvoj dialogu o kybernetické bezpečnosti. V kyberprostoru dle EU platí mezinárodní právo (Charta OSN); EU podporuje normy, pravidla a zásady odpovědného chování států formulovaných OSN. I na globální úrovni EU podporuje budování kapacit v oblasti kybernetické bezpečnosti. Stěžejní zůstává spolupráce EU a NATO v oblasti kybernetické bezpečnosti včetně spolupráce ve výzkumu a inovacích, cvičení a posilování připravenosti a budování vnitřní kapacity čelit kybernetickým hrozbám.

Další postup se očekává již v zimě tohoto roku. Estonské předsednictví Radě EU klade důraz na digitální agendu.⁵³ Na přelomu září a října proběhlo první cvičení krizového řízení mechanismů

⁵² K souboru opatření viz Přehled SZBP EU 6/2017, s. 17. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=117671>.

⁵³ Dne 29. září proběhl v estonském Tallinnu digitální summit.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

reakce na kybernetické a hybridní hrozby, jehož cílem bylo zjistit připravenost a účelnost existujících mechanismů a nástrojů reakce.⁵⁴

K referendu o nezávislosti Kurdistánu

Popis problematiky

Dle ústavy z roku 2005 je Irák demokratickou, federativní, zastupitelskou a parlamentní republikou. Země se skládá z 19 provincií (gubernorátů), regionu Kurdistán a hlavního města Bagdádu. Do působnosti federální vlády náleží především zahraniční a bezpečnostní politika, fiskální a měnová politika a tvorba státního rozpočtu. Řada politik je sdílena s provinciemi a regiony. Regionům náleží právo mít vlastní ústavu a vytvářet vlastní zákonodárnou, výkonnou a soudní moc včetně bezpečnostních složek.⁵⁵

Kurdové, jejichž počet převyšuje 30 milionů a kteří žijí především na území Iráku, Íránu, Turecka a Sýrie, neúspěšně usilují o vytvoření samostatného národního státu dlouhá desetiletí. Již v roce 2005 uspořádali iráčtí Kurdové referendum o nezávislosti s výsledkem značné podpory pro vyhlášení nezávislosti. Na uspořádání referenda měla tehdy značný podíl nevládní organizace.⁵⁶ Pozici Kurdů posílila účast v bojích proti tzv. Islámskému státu.

Dne 25. září 2017 proběhlo další referendum o nezávislosti iráckého Kurdistánu. Referendum na rozdíl od předchozího vyhlásila regionální vláda v čele s Nechirvanem Barzáním s cílem posílit svou pozici pro vyjednávání s centrální vládou v Bagdádu, jež má vést k úplnému osamostatnění regionu. Podle oficiálních údajů kurdské volební komise disponovalo hlasovacím právem více než 4,5 milionů osob, referenda se pak zúčastnilo přibližně 3,3 milionů osob. Z nich se 92,73 % vyslovilo pro samostatný stát, 7,27 % se postavilo proti. Hlasování neprobíhalo pouze na území autonomního regionu, ale i v dalších částech federace s kurdskou populací.⁵⁷

Irácká i mezinárodní reakce na referendum

Irácká vláda výsledky zářijového referenda odmítla a označila ho za protiústavní. V reakci na lidové hlasování vláda vyzvala zástupce zahraničních diplomatických misí, kteří působí v hlavním městě autonomního regionu Irbílu, aby své úřady uzavřeli, převzala kontrolu nad tamními mezinárodními letišti, uzavřela vzdušný prostor a začala připravovat společná vojenská cvičení s Íránem. Federální parlament vyzval vládu premiéra Hajdara al-Abádího k vyslání armády do provincie Kirkúk, kde se nacházejí rozsáhlá naleziště ropy. Kurdští pešmergové oblast ovládli v roce 2014 poté, co z ní

---

⁵⁴ EU launches exercise to test crisis management mechanisms in response to cyber and hybrid threats. EEAS.europa.eu [online], 28/09/2017 [cit. 2017-10-03]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32969/eu-launches-exercise-test-crisis-management-mechanisms-response-cyber-and-hybrid-threats_en.

⁵⁵ Iraqi Constitution. WIPO.int [online], [cit. 2017-10-03]. Dostupné z: http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=230000.

⁵⁶ After the Kurdish Independence Referendum. Foreignaffairs.com [online], 02/10/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <https://www.foreignaffairs.com/articles/middle-east/2017-10-02/after-kurdish-independence-referendum>.

⁵⁷ Primary Results. The Independent High Elections and Referendum Commission. KHEC.krd [online], 27/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: http://www.khec.krd/pdf/173082892017_english%202.pdf.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

vytlačili jednotky teroristické organizace Islámský stát.⁵⁸ Provincie Kirkúk de iure součástí autonomního Kurdistanu není.

Poslední krok kurdské regionální vlády u mezinárodního společenství podporu nenalezl. Jednoznačně odmítavé stanovisko dlouhodobě zastávají sousední Turecko, Írán i Sýrie. Obávají se totiž možných dopadů na vlastní kurdské menšiny a destabilizace regionu. Podle tureckého prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana v případě pokračujícího kurdského separatismu hrozí vypuknutí etnického konfliktu. Kurdskou regionální vládu v Iráku zároveň varoval, že je připraven přerušit provoz ropovodů na turecko-kurdské hranici, kterými se (přímo, nikoli přes Irák) dopravuje kurdská ropa na zahraniční trhy.⁵⁹ Syrská vláda zdůraznila, že je proti jakýmkoli snahám o desintegraci Iráku.⁶⁰ Americký ministr zahraničí Rex Tillerson označil referendum za nelegitimní a zopakoval, že USA podporují stávající uspořádání země, tedy jednotný, federativní a demokratický Irák.⁶¹ Čínská vláda vyjádřila podporu irácké suverenity, jednotě a teritoriální integritě.⁶² V podobném duchu se vyjádřil i ruský prezident Vladimir Putin, přestože dlouhodobý postoj Ruska ke kurdským snahám o národní sebeurčení je spíše kladný.⁶³ Na stranu kurdské vlády se naopak otevřeně postavil Izrael, který podporuje vytvoření nezávislého Kurdistanu.⁶⁴

Jednání v institucích EU

EU se podobně jako USA, Rusko, Čína či hlavní regionální aktéři na Blízkém východě vyjádřila pro zachování teritoriální integrity Iráku, vyjádřila lítost nad jednáním kurdské vlády a vyzvala obě strany ke konstruktivnímu dialogu, jež má vést k nalezení řešení v souladu s ústavou. Podle EU je jednota Iráku zásadní pro úspěšný boj proti Islámskému státu.⁶⁵

---

⁵⁸ Baghdad piles pressure on Iraqi Kurds to reverse overwhelming independence vote. Reuters.com [online], 26/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-kurds-referendum/baghdad-piles-pressure-on-iraqi-kurds-to-reverse-overwhelming-independence-vote-idUSKCN1C1127>.

⁵⁹ Kurdistan referendum: Erdogan says Iraqi Kurds risk 'ethnic war' and threatens military response to vote. Independent.co.uk [online], 26/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/kurdistan-referendum-kurdish-turkey-military-recep-tayyip-erdogan-iraq-kurds-krq-independence-a7967566.html>.

⁶⁰ Damascus rejects Iraqi Kurdish independence referendum. Reuters.com [online], 25/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-kurds-referendum-syria/damascus-rejects-iraqi-kurdish-independence-referendum-idUSKCN1C00SV>.

⁶¹ U.S. does not recognize Kurdish independence vote in Iraq: Tillerson. Reuters.com [online], 29/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-kurds-usa/u-s-does-not-recognize-kurdish-independence-vote-in-iraq-tillerson-idUSKCN1C42TS?il=0>.

⁶² China says supports Iraq's unity as Kurds vote in referendum. Reuters.com [online], 25/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-kurd-china/china-says-supports-iraqs-unity-as-kurds-vote-in-referendum-idUSKCN1C00V8>.

⁶³ Песков: Путин обсуждал с Эрдоганом референдум в Курдистане в русле российской позиции. TASS.ru [online], 29/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <http://tass.ru/politika/4603218>.

⁶⁴ Israel endorses independent Kurdish state. Reuters.com [online], 13/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-kurds-israel/israel-endorses-independent-kurdish-state-idUSKCN1B00QZ>.

⁶⁵ Statement of the Spokesperson on the referendum held by the Kurdistan Regional Government. EEAS.europa.eu [online], 26/09/2017 [cit. 2017-10-02]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32785/statement-spokesperson-referendum-held-kurdistan-regional-government_en.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

K situaci v západním Kamerunu

Popis problematiky

V loňském roce začaly vnitřní nepokoje podle jazykových linií v zemi. Anglofonní obyvatelstvo, které se nachází na západě země, zahájilo protesty kvůli marginalizaci téměř pětina populace země ze strany frankofonní většiny. Roli v této marginalizaci sehrály také nenaplněné ústavní sliby o vytvoření kamerunské federace na jazykovém principu. Protesty měly doposud podobu bombových útoků za použití podomácku vyrobených bomb, žhářství a stávek. Situace eskalovala v druhé polovině září, kdy došlo k násilnému potlačení protestů, které si vyžádalo úmrtí na straně protestujících. I přes zapojení mezinárodního společenství se stále nedaří navázat konstruktivní jednání mezi anglofonními separatisty a představiteli většinové populace. Jednání zatím probíhala ve Spojených státech, Kanadě a Jižní Africe.⁶⁶

Jednání v institucích EU

ESVČ vydala prohlášení, v němž silové řešení situace odmítá. Kamerunská vláda by měla zvážit veškeré možnosti, jak naplnit požadavky anglofonního obyvatelstva a zajistit jednání mírovou, nenásilnou cestou. EU proto prostřednictvím ESVČ podporuje otevřený a zahrnující dialog vedoucí k řešení v zájmu všech obyvatel a zachování jednotnosti a celistvosti země.⁶⁷

Neformální setkání EU-IGAD

Popis problematiky

Mezivládní úřad pro rozvoj (*International Authority on Development*, IGAD) byl založen v roce 1996 jako pokračovatel předchozích mezinárodních orgánů rozvojové spolupráce. Úřad sdružuje státy Afrického rohu – Džibutsko, Etiopii, Keňu, Somálsko, Súdán, Ugandu, Eritreu (s pozastaveným členstvím) a Jižní Súdán. Cíle úřadu jsou zajištění potravinové soběstačnosti, posilování míru, bezpečnosti a humanitárních záležitostí, hospodářská spolupráce a rozvoj.⁶⁸

Úřad se angažuje při řešení občanské války v Jižním Súdánu, stejně jako situace v Somálsku.⁶⁹

Jednání v institucích EU

Dne 29. září proběhlo v Bruselu neformální ministerské setkání vysoké představitelky Mogheriniové, komisaře pro humanitární pomoc a krizové řízení Christose Stylianidese a ministrů zahraničí států IGAD.⁷⁰ Setkání mělo za cíl výměnu pohledů o stabilitě, bezpečnosti a prosperitě v oblasti Afrického rohu. Vysoká představitelka zopakovala snahu EU angažovat se v oblasti

⁶⁶ MONCRIEFF, Richard. Cameroon's Anglophone Crisis is Escalating. Here's How It Could Be Resolved. Crisisgroup.org [online], 27 September 2017 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z:

<https://www.crisisgroup.org/africa/central-africa/cameroon/cameroons-anglophone-crisis-escalating-heres-how-it-could-be-resolved>.

⁶⁷ Statement of the spokesperson on the situation in Western Cameroon. EEAS.europa.eu [online], 30/09/2017 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33104/statement-spokesperson-situation-western-cameroon_en.

⁶⁸ ABOUT US. IGAD.int [online] [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: <https://www.igad.int/about-us>.

⁶⁹ Viz například Přehled SZBP EU č. 5/2017, s. 7–9. ISSN 2533-4263. Dostupné z:

<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=117319>.

⁷⁰ Joint press release by the EU and IGAD on the Informal Ministerial Meeting with Foreign Ministers from IGAD member countries. EEAS.europa.eu [online], 29/09/2017 [cit. 2017-10-05]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33065/joint-press-release-eu-and-igad-informal-ministerial-meeting-foreign-ministers-igad-member_en.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Afrického rohu. Oblast představuje pro EU jeden ze dvou afrických regionů zvláštní pozornosti z důvodů šíření nadnárodního organizovaného zločinu, zdroje neřízené migrace, nestability a námořní bezpečnosti. EU se proto i nadále hodlá v regionu angažovat včetně použití investičních a rozvojových nástrojů souvisejících s externím investičním plánem. Jednání se dotkla také dvou konkrétních zemí:

- EU oceňuje roli IGAD při obnovení mírových rozhovorů v Jižním Súdánu.
- V případě Somálska a jeho bezpečnosti EU provozuje dvě mise SBOP – EUCAP Somalia a Atalanta. EUCAP Somalia je výcviková mise, zatímco Atalanta je zaměřena na námořní bezpečnost u východního pobřeží Afriky. EU rovněž podporuje činnost mise Africké unie v Somálsku AMISOM. EU oceňuje činnost IGAD směřující k humanitární pomoci somálským běžencům v regionu včetně iniciativ na její zpětné zařazení do společností původu. Ti představují pro celý region značnou zátěž. EU je proto toho názoru, že by jim měla být poskytnuta mnohem větší mezinárodní asistence a pozornost.

Jednání rovněž přineslo shodu na prospěšnosti takovýchto setkání. Z toho důvodu se setkání budou pravidelně (ročně) opakovat a vznikne řídicí výbor na úrovni vyšších úředníků. Tento výbor připraví politický rámec spolupráce (společná činnost) a představí jej na dalším setkání.

K syrskému mírovému procesu

Popis problematiky

První kolo mírových jednání mezi syrskou vládou a opozicí na půdě OSN v Ženevě začalo již v květnu 2012. Od té doby se uskutečnily čtyři další mírové konference zprostředkované OSN. Ani poslední z nich, probíhající v květnu tohoto roku, však významnější výsledky nepřinesla.⁷¹

V lednu 2017 byly z iniciativy Ruska, Íránu a Turecka zahájeny rozhovory v Astaně, jež se dočkaly i podpory ze strany zvláštního zmocněnce OSN pro Sýrii Staffana de Mistury. Hlavním výsledkem astanských rozhovorů je vytvoření čtyř bezpečnostních zón. Během šestého, zářijového kola jednání se zástupci Ruska, Íránu a Turecka dohodli na rozmístění společných jednotek na hranicích vybraných bezpečnostních zón. Počítá se s tím, že se počet těchto zón bude zvyšovat. Pokračování rozhovorů je naplánováno na konec října.⁷² Podle ruského prezidenta Vladimira Putina se díky bezpečnostním zónám daří vytvářet podmínky pro návrat uprchlíků do jejich domovů, což bude mít pozitivní vliv na hledání politického řešení konfliktu v rámci ženevských jednání.⁷³

Jednání v institucích EU – konference EU o Sýrii

Při jednání Valného shromáždění OSN 21. září vysoká představitelka Mogheriniová oznámila, že EU uspořádá druhou mezinárodní konferenci o Sýrii. Ta se uskuteční na jaře 2018 v Bruselu. Nadcházející konference má zdůraznit význam syrské otázky v rámci zahraničněpolitické agendy a dále podpořit implementaci opatření, jež byla schválena na první bruselské konferenci v dubnu tohoto roku v souladu s rezolucí RB OSN č. 2254 z prosince 2015, která stanovila způsob mírového,

⁷¹ Intra-Syrian talks - Key dates of the peace proces. UNOG.ch [online] [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: [https://www.unog.ch/unog/website/news_media.nsf/\(httpPages\)/E409A03F0D7CFB4AC1257F480045876E?OpenDocument](https://www.unog.ch/unog/website/news_media.nsf/(httpPages)/E409A03F0D7CFB4AC1257F480045876E?OpenDocument).

⁷² Turkey, Iran, Russia agree on borders of Syria de-escalation zones in Astana talks. Dailysabah.com [online], 15/09/2017 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: <https://www.dailysabah.com/syrian-crisis/2017/09/15/turkey-iran-russia-agree-on-borders-of-syria-de-escalation-zones-in-astana-talks>.

⁷³ De-escalation zones in Syria pave way for end of war – Putin. TASS.com [online], 29/09/2017 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: <http://tass.com/world/968030>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

politického řešení syrské krize.⁷⁴ Podle Mogheriniové nastal čas obnovit jednání v Ženevě pod vedením zvláštního zmocněnce de Mistury s cílem dosažení široké politické dohody mezi znesvářenými stranami syrského konfliktu. Ocenila pokrok dosažený na jednáních v kazašské Astaně, který přispěl k redukci střetů a násilností a vytvoření bezpečnostních zón. Zdůraznila, že humanitární a finanční podpora Sýrie ze strany EU bude pokračovat a že pozice EU ve vztahu k zachování územní celistvosti země zůstává neměnná.⁷⁵

V New Yorku byl kromě toho potvrzen finanční závazek ve výši 5,6 miliard eur, který má napomoci zlepšení situace syrského obyvatelstva a přispět k rekonstrukci zničené země. Závazek byl schválen na bruselské konferenci o Sýrii v dubnu 2017 s tím, že 3,7 miliard eur uhradí členské státy EU. EK navíc přislíbila dalších 560 milionů eur, jež obdrží Sýrie společně s Jordánskem a Libanonem. Od vypuknutí konfliktu EU poskytla na pomoc Syřanům bezmála 10 miliard eur, což ve srovnání s ostatními subjekty představuje největší částku.⁷⁶

---

⁷⁴ Security Council Unanimously Adopts Resolution 2254 (2015), Endorsing Road Map for Peace Process in Syria, Setting Timetable for Talks. UN.org [online], 18/12/2015 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: <https://www.un.org/press/en/2015/sc12171.doc.htm>.

⁷⁵ Remarks by High Representative Mogherini at the EU hosted high-level event on Syria in the margins of the 72nd UN General Assembly. EEAS.europa.eu [online], 22/09/2017 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32598/remarks-high-representative-mogherini-eu-hosted-high-level-event-syria-margins-72nd-un-general_en.

⁷⁶ The EU to host the second Brussels Conference on Supporting the Future of Syria and the Region. EEAS.europa.eu [online], 22/09/2017 [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32613/eu-host-second-brussels-conference-supporting-future-syria-and-region_en.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz